

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.62/2014/11.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év március 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 9 rb. vesztegetés büntette miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2013. október 2. napján kihirdetett 15.B.81/2010/86. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét 3 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettének (Btk.291.§ (1) és (3) bekezdés c) pontja) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 3 (három) évi börtönbüntetésre és 3 (három) évi közügyektől eltiltásra súlyosítja.

A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlott a szabadságvesztés büntetés 2/3-ad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 15.000,- (tizenötezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Balassagyarmati Törvényszék a 2013. október 02-án kihirdetett 15.B.81/2010/86. számú ítéletével **vádlottat** 9 rb. az 1978. évi IV. törvény 251. § (2) bekezdés II. fordulatába ütköző vesztegetés büntette miatt 2 évi - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. Vele szemben 9.000.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. Ellenben 7 rb. vesztegetés büntettének vádja alól bizonyítottság hiányában felmentette. A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült 379.815 forint büntügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész fellebbezést jelentett be a bűncselekmény minősítése megváltoztatása, és a vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítása érdekében. Mellékelte

fellebbezésének írásbeli indokolását is. Ebben nem vitatta az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezését, azonban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az általa megállapított megalapozott tényállás alapján tévesen minősítette a vádlott cselekményét, amikor nem látta bizonyítottnak, hogy **vádlott** önálló intézkedésre jogosult dolgozóként követte el a vesztegetést. Kifejtette, hogy a vádlott a döntés előkészítésében részt vett, ezzel lényegesen befolyásolta a végleges döntést, bár kétségtelenül azt a bankfiók igazgatója hozta meg. Indítványozta ezért, hogy a másodfokú bíróság változtassa meg az elsőfokú bíróság döntését, és a cselekmény elbírálásakor hatályos Btk. szerint minősítse azokat 9 rb. a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző (3) bekezdés c/ pontja szerint minősülő gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntetettének. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a bűnösségi körülményeket, enyhe büntetést szabott ki, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat halmazati büntetésül végrehajtandó börtönbüntetésre, és közügyektől eltiltásra ítélje annak megállapításával, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja a büntetés 2/3 részének kitöltését követő nap.

A vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést. A vádlott másodfokú eljárásban meghatalmazott védője előterjesztette a fellebbezés írásbeli indokolását is. Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan, mivel a tényállás iratellenes, és az elsőfokú bíróság tényből további tényre helytelenül következtetett. Álláspontja szerint az eljárás során nem bizonyosodott be minden kétséget kizáróan a vádlott bűnössége. Hivatkozott továbbá arra, hogy a vád nem tekinthető törvényesnek. Ez utóbbival kapcsolatban azt kifogásolta, hogy sem a vád, sem pedig az ítélet tényállása társaságokként lebontva nem állapította meg, hogy **vádlott** működésével kapcsolatban jogtalan előnyt fogadott volna el, illetve hogy az átadás miként történt. Jogi álláspontja szerint ugyanis a bűncselekmény tényállási elemeinek vizsgálatát valamennyi érintett társaság kapcsán külön kellett volna vizsgálni. A tényállásból az sem válik ismertté, hogy az elkövetésre hogyan került sor. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság túlnyomórészt **tanúl** vallomására alapította az ítéleti tényállását, aki álláspontja szerint nem szavahihető. A cselekmény súlyosabb minősítésére irányuló ügyészi indítvánnyal kapcsolatban az ítéletben kifejtettekkel értett egyet, mely szerint védcencének nem volt önálló döntési joga, a hiteligenylés elintézése lényegében automatikusan történt, **vádlott** ezért nem tekinthető önálló intézkedésre jogosultnak. A büntetés kiszabásával összefüggésben szintén vitatta az ügyészi álláspontot, mivel védcence javára megállapítható enyhítő körülmények nem indokolják a büntetés súlyosítását. E körben utalt védcence büntetlen előéletére, kiskorú gyermekének eltartására, és a fokozott időmúlásra. Felhívta továbbá a figyelmet védcence megváltozott életmódjára, aki szakított a pénzügyi szektorral, más területen dolgozik, lakókörnyezetének elismert polgára. Véleménye szerint védcence személyében rejlő társadalomra veszélyesség foka csekély. Mindezeket figyelembe véve kifejtette, hogy védcence bűnösségének megállapítása esetén sem indokolt a kiszabott büntetés súlyosítása.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.153/2014/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést továbbra is fenntartotta, az ítélet felmentő rendelkezését nem támadta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az általa megállapított és megalapozott tényállásból okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, ugyanakkor tévesen minősítette cselekményét. Megismételve az ügyészi fellebbezést indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy a vádlott önálló intézkedésre jogosult személynek tekintendő, ezért cselekményét az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény alkalmazásával minősítse 9 rb., a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző (3) bekezdés c/ pontja szerint

minősülő, gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének. A vádlottal szemben súlyosabb büntetés kiszabására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője átiratában foglaltakat továbbra is fenntartotta, azt részben kiegészítette. Nem vitatta az ítélet felmentő rendelkezését. Álláspontja szerint helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a vád törvényességével, és a cselekmény elévülésével kapcsolatban. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság mindenben az eljárási szabályok betartásával járt el, a bizonyítási eljárás során minden releváns bizonyítékot értékelési körébe vont, és a felmerülő ellentmondásokat feloldotta. A vádlott tagadásával szemben az ítélet kellő indokát adta annak, hogy azt miért nem fogadta el, és a vádiratnál részletesebben írta le a vádlott által elkövetett cselekményeket, a Széchenyi hitel konstrukcióját, melynek közvetítésében a vádlott részt vett. Felhívta a figyelmet, hogy a tényállás szerint a vádlott általa tudottan valótlan dokumentációt vett át a hitelügyintézés során, és a hitelezési folyamat szabályait megkerülve intézte el a kérelmezők részére a hitel felvételét, akik a hitelezés feltételeinek egyébként nem feleltek meg. A vádlott éppen a hitelbírálat automatizmusát használta ki, aminek jelentősége van a cselekmény minősítése körében is. Kiemelte a bizonyítékok köréből **tanú2** vallomását, mely szerint a vádlott által tett javaslatot a hitel felvételére minden esetben elfogadta, aki állította, hogy a vádlottnak észre kellett volna vennie a nem megfelelő, valótlan okiratok alkalmatlanságát. Utalt továbbá **tanú3** tanú vallomására, aki arról tett említést, hogy a vádlott ügyfelei már ránézésre sem voltak hitelképesek, továbbá **tanú1** önmagát is terhelő vallomására. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által mérlegelési jogkörében megállapított tényállás eredményesen nem támadható a vádlott és védője által. Fenntartotta jogi álláspontját a vádlott cselekményének jogi minősítésével kapcsolatban is és azt megismételve indítványozta, hogy a bíróság mondja ki a vádlottat bűnösnek a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző (3) bekezdés c/ pontja szerint minősülő gazdálkodási szervezet önálló intézkedésre jogosult személy által üzletszerűen elkövetett vesztegetés elfogadása büntettében. Indítványozta ezért a vádlottal szemben súlyosabb büntetés kiszabását, a próbaidő tartamának súlyosításával.

A vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolását perbeszédében változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint az eljárás során megvizsgált bizonyítékok nem alkotnak zárt logikai láncot, ezért azok nem alkalmasak a vádlott bűnösségének megállapítására. Ugyanis nem sikerült bizonyítani, hogy a vádlott jogtalan előnyt fogadott volna el. Felhívta a figyelmet arra, hogy az e körben kihallgatott tanúk vallomásai önmagukkal, és egymással is ellentétben álltak, továbbá arra, hogy a vádlottal szemben lefolytatott vagyonosodási vizsgálat eredményre nem vezetett, ezért az nem támasztotta alá, hogy a vádlott nagyobb pénzüsszegekhez jutott volna. A cselekmény jogi minősítésével kapcsolatban kifejtette, hogy nem lehet következtetni a vádlott önálló intézkedésre jogosultságára, és nem róható védenre terhére a konstrukcióban rejlő automatizmus. Ugyanígy nem értett egyet azzal, hogy a vádhatóság védenre terhére rója, hogy a hitelkonstrukció visszaélésre adott lehetőséget. Álláspontja szerint az sem nyert bizonyítást, hogy védenre tudott volna a hiteligenyléshez benyújtott okiratok hamis tartalmáról. Nem állapítható meg, hogy a vádlott önálló döntési jogkörrel rendelkezett volna. Az ügyészi indítvánnyal kapcsolatban előadta, hogy a kiszabott büntetés esetleges súlyosításának az idő múlására figyelemmel már nincs szerepe sem a speciális, sem pedig a generális prevenció érvényre juttatásában. Védenre évekkal ezelőtt elhagyta a pénzügyi szektort, az élet más területén dolgozik. Mindezek alapján elsősorban védenre bizonyítékok hiányában történő felmentésére, az ügyészi fellebbezés elutasítására, és védenccével szemben a büntetés enyhítésére, intézkedésként próbára bocsátás alkalmazására tett indítványt.

A vádlott utolsó szó jogán ártatlanságát hangsúlyozta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 348. § (2) bekezdésében írt korlátok között vizsgálta felül. Felülbírálatára nem terjedt ki az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezésére, mivel azt jogorvoslatok nem támadták.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Balassagyarmati Törvényszék egy elhúzódo eljárás során, melyben a tárgyalását többször előről kellett, hogy kezdje az eljárási szabályokat betartva járt el. Nem tévedett, amikor megállapította, hogy a benyújtott vád törvényes, illetve amikor a vád tárgyává tett cselekmények elévülése kérdésével kapcsolatban foglalt állást.

Az általa lefolytatott bizonyítási eljárás során az ügy elbírálásához szükséges valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vont. Ennek során törvényesen felolvasással tette a vádlott nyomozás során tett vallomását a bizonyítékok részévé, aki a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. Kihallgatta az ügygel érdemi információval bíró tanúkat, akiket kioktatott mentességi jogukra. E tanúvallomásokot tehát szintén törvényesen tette a bizonyítékok részévé. A bizonyítás részét képezték továbbá azok az okiratok, amelyek a vádlott munkakörére, a hitelkonstrukció feltételeire vonatkoztak, melynek felhasználása szintén törvényesen történt. A bíróság összevetette az egymással ellentétes bizonyítékokat, és indokolási kötelezettségének eleget téve okszerű indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott tagadását. Ítéletének tényállását lényegében a tanúk, valamint az általa ismertetett okirati bizonyítékokra alapozta, azt a vádlott tagadásával szemben mérlegelési jogkörében állapította meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e tényállás megalapozott, kiegészítése, vagy módosítása nem indokolt, az felülbírálatra alkalmas, mivel mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól.

A vádlott és védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak.

A vádlott és védője a fellebbviteli eljárásban új tényre, vagy bizonyítékra nem hivatkoztak, és mivel a másodfokú bíróság álláspontja szerint az ítélet megalapozott, további bizonyítás lefolytatására hivatalból sem látott lehetőséget. Ugyanakkor a Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság kötve van az elsőfokú bíróság megalapozott ítéletéhez, a bizonyítékokat csak akkor értékelhetné az elsőfokú bíróságtól eltérően, ha arra bizonyítást vett volna fel. A védő azon érvelése, amikor a tanúk, köztük **tanú1** szavahihetőségét vonja kétségbe, lényegében a bizonyítékok újraértékelésére irányul, amelyre a felülmérlegelés tilalma miatt nincs törvényi lehetőség. A bíróság nem fogadta el a védő általánosságokon belül mozgó érvelését, mely szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan. Nem, látta ezért megalapozottnak az eltérő tényállás megállapítására, és a vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentésére irányuló vádlotti és védői indítványokat.

A vádlott cselekményének eltérő minősítése érdekében bejelentett ügyészi fellebbezést a másodfokú bíróság az alábbiak szerint alaposnak találta.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal az ügyészi állásponttal, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályos 2012. évi C. törvény rendelkezései a vádlottra nézve kedvezőbbek, mivel a feltételes szabadságra bocsátás feltételei enyhébbek. Ezért a másodfokú bíróság az új Btk.-t alkalmazta a vádlott cselekményeinek elbírálásakor.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a vádlott cselekményének minősítésekor. A másodfokú bíróság osztotta az ügyészi fellebbezésnek írt jogi álláspontot, amely megjelenik a BH.2007/5. számú eseti

döntésében is. Az irányadó tényállás szerint a vádlott volt, aki előkészítette a hitelkérelem elbírálását, akinek az álláspontját a döntéshozó fiókvezető minden esetben elfogadta. A vádlott kötelessége volt az okiratok valódiságának ellenőrzése és az információk gépre vitele. Tevékenysége döntően befolyásolta a hiteligénylés elbírálását, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem állapította meg, hogy a vádlott önálló döntésre jogosultsággal rendelkezett volna.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott korrupciós cselekményét 9 rendbelinek minősítette.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott három személlyel állt jogellenes kapcsolatban, akikről több alkalommal pénzt fogadott el annak érdekében, hogy az általuk közvetített cégek az irányadó feltételek hiányában is felvehessék a Széchenyi hitelt. A bírói gyakorlatban következetesen érvényesül, hogy a jogellenes kapcsolatok számához igazodik a korrupciós bűncselekmények rendbelisége. A hosszabb ideig fennálló azonos személyi körhöz kapcsolódó bűncselekmények rendbelisége tehát nem a kötelességszegések, egyéb jogellenes magatartások, vagy a jogellenes kapcsolatban résztvevő személyek számához igazodnak. Ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint **vádlott** cselekménye nem 9 rendbeli, hanem 3 rendbeli vesztegetés elfogadásának minősül, **tanú1**hoz, **tanú4-hez** és **tanú5-höz** kapcsolódóan.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásával, mely szerint a vádlott cselekményét üzletszerűen valósította meg. A vádlott ugyanolyan bűncselekmény elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekedett, ezért az üzletszerűség Btk. 459.§ 28. pontjában írt törvényi előfeltételei maradéktalanul megvalósultak. Ugyancsak fennállnak az egyes jogellenes kapcsolatokon belül a folytatólágosság Btk. 6. § (2) bekezdésében írt törvényi előfeltételei is.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlott cselekményeit 3 rb. a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző a (3) bekezdés c/ pontja szerint minősülő folytatólágosan elkövetett vesztegetés büntettének minősítette.

A másodfokú bíróság egyetértett a vádlott büntetésének súlyosítása érdekében előterjesztett ügyészi fellebbezéssel is.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal, hogy az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként értékelte, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmények társadalomra veszélyessége csökkent, és ellene 2005. óta újabb büntetőeljárás nem indult, ezért ezeket mellőzte az enyhítő körülmények köréből. Az elsőfokú büntető tanács az egyéb bűnösségi körülményeket megfelelően vonta értékelési körébe, azonban tévedett, amikor a vádlottal szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával látta elérhetőnek a büntetési célokat.

A vádlott gátlástalanul követte el a terhére rótt bűncselekményeket, amelyek az adott időszakban, de napjainkban is elszaporodtak, a korrupciós cselekmények száma a társadalom tűrőképességének határához ért. A vádlott jelentős pénzösszegekhez jutott bűncselekmény elkövetése útján, és aktívan közreműködött az általa tudottan is a költségvetést károsító cselekmények elkövetésében.

A másodfokú bíróság ugyanakkor figyelemmel volt a jelentős időmúlásra, azonban még a jelentős időmúlás mellett is szükségesnek látta a speciális prevenció érvényre juttatása érdekében a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását. A vádlott terhére rótt bűncselekményt a törvény 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti, ezért a halmazati szabályokra figyelemmel vele szemben 5-15 évig terjedő szabadságvesztés kiszabására lenne lehetőség. Figyelemmel a

jelentős időmúlásra, a másodfokú bíróság lehetőséget látott arra, hogy a Btk. 82. § (2) bekezdés b/ pontjának alkalmazásával a törvényben meghatározott büntetési tétel alatt szabja ki a szabadságvesztés büntetést. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az így megállapított 3 évi börtönbüntetés alkalmas a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok elérésére.

A vádlott a közbizalmat kihasználva valósította meg a terhére rótt korrupciós bűncselekményeket, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint méltatlan a közügyek vitelére, ezért a szabadságvesztés tartamához igazodóan mellékbüntetésként, a Btk. 61.§ (1) bekezdése alapján a vádlottat 3 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától.

A másodfokú bíróság a Btk. 38. § (2) bekezdés a/ pontja alapján megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban 15.000 forint bűnügyi költség merült fel a vádlott kirendelt védőjének működésével, irattanulmányozásával kapcsolatban. E védő azonban a vádlott védelmét a tárgyaláson már nem látta el, mivel a vádlott időközben meghatalmazást adott egy másik védőnek. Ezért a Be. 339. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy e másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2015. március 6.

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.
szavazó bíró

A Balassagyarmati Törvényszék ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2015. március 6.

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke